

opusdei.org

”Familien er Afrikas største skatt”

Dr. Celine Tendobi forteller om sine erfaringer som leder for kvinneklinikken ved Monkole medisinske senter i Kinshasa i Kongo, og om biskop Álvaro del Portillos oppmuntring til å starte Monkole. Artikkelen har vært publisert i ”Vida Nueva”.

20.02.2014

Håp for et lidende folk kommer ofte fra en modig beslutning tatt av en gruppe mennesker som forener sine anstrengelser for å lindre prøvelsene

til et plaget samfunn. Dessverre hender det ofte at denne anstrengelsen får lite eller ingen støtte fra staten, det vesen som i teorien skulle garantere for grunnleggende tjenester slik som helse og omsorg. Slik er situasjonen i Den demokratiske republikk Kongo, nummer to på listen over verdens fattigste land. I hovedstaden, Kinshasa, gir Monkole medisinske senter hjelp til 100 000 kongolesere hvert år, 80 % av dem har en meget begrenset økonomi.

Statlige myndigheter i Kongo gir ikke noe til dette senteret, som overlever stort sett takket være støtte fra Opus Dei, samt bidrag fra andre institusjoner og land. Til tross for den fullstendige mangel på støtte fra statlige myndigheter, har store forbedringer blitt gjort når det gjelder å skaffe helsetilbud for lokalbefolkningen. Sykehuset har også en sykepleieskole (der mer enn

500 kvinner har fått stipend for å ta utdanning) og en avdeling som er spesialister på kampen mot AIDS og som gir omsorg til 5 000 kvinner og har redusert antallet nye smittede i distriktet Kindele med 25 %.

Men senterets stolthet og glede er kvinneklinikken, som dramatisk har redusert barnedødeligheten fra 50 % til 22 % og prosenten av kvinner som dør under fødsel fra 50 % til 18 %.

Programmet "Svangerskap uten risiko" har gitt hjelp til mer enn 30 000 gravide kvinner i fjerntliggende jordbruksområder og jungelområder som har vært fullstendig oversett av staten.

Siden 2008 har dette svangerskapsprogrammet blitt ledet av gynekologen Celine Tendobi. Hun er 42 år og en av støttepillarene ved Monkole. Hun var nylig i Spania for å motta Harambee Fondations pris for fremme av likeverd blant afrikanske

kvinner. Da hun mottok prisen fortalte hun hvordan dette initiativet oppsto: ”I 1989 kom Opus Deis prelat, Álvaro del Portillo på besøk til oss. Han merket den elendige situasjonen innen helsevesen og utdanning i landet, og den fullstendige mangel på støtte fra staten, og ba oss innstendig om å gjøre det vi kunne for de mest trengende. To år senere, i 1991, startet Monkole med tre senger. I dag har vi 150.”

Til tross for alle anstrengelsene til teamet som jobber der, er mangel på ressurser en virkelig begrensning hver eneste dag, og mange flere mennesker kunne fått hjelp hvis mer økonomisk støtte var tilgjengelig. For eksempel, forklarer Celine, har ”Svangerskap uten risiko” bare tre klinikker, strategisk plassert rundt om ute i jordbruksdistriktene: Eliba (siden 1996), Kimbondó (siden 1997) og Moluka (siden 2003). Det omreisende teamet består av fire

personer (og en stor ekkografimaskin) og drar til hver av de tre stedene en dag i uka. Noen ganger må de bære det medisinske utstyret selv, fordi det ikke finnes veier til husene der pasientene bor. Og noen ganger kommer de akkurat tidsnok til en fødsel. ”Engang ble det til og med tvillinger”, sier hun smilende.

Selv om ressursene er begrenset, sier Celine at ”ingen tviler på at vi er referansesykehuset og spiller en svært viktig rolle, siden staten ikke gjør noe i det hele tatt for helsevesen og utdanning og det store flertall mennesker her ikke har tilgang til disse grunnleggende tjenestene. Det finnes andre sykehus i Kinshasa, men de er alle private og er veldig dyre.” Sykehuset hun arbeider ved er ikke profittbasert, og dets oppdrag er mye mer ambisiøst. ”Vi ønsker å hjelpe familiene til å fortsette å være Afrikas største skatt. Her er store

familier normen, med 10 eller 11 barn, til tross for all fattigdommen. Og de gamle er de mest respekterte medlemmene i familien. Vi kan ikke la noe så vakkert settes i fare.”

”Vi er et rikt land,” sier Celine, ”med store forekomster av gull, kobber og coltan. Geografisk er landet fem ganger større enn Spania og har en befolkning på 78 millioner. Men krigene her har ført til en utrolig fattigdom. Tre blodige borgerkriger mellom 1994 og 2008, med mer enn fire millioner drept. Og selv nå opplever vi stadige angrep fra geriljaene.”

Celine insisterer på at til tross for dette dystre panoramaet er den eneste løsningen at flere og flere mennesker personlig forplikter seg til å gjøre alt de kan for å løse landets problemer. Derfor har hun stor beundring for misjonærenes anstrengelser. ”De gjør mye for

befolkningen i landet vårt, særlig når det gjelder helse og utdanning, som er de mest grunnleggende behov og selve motoren for all forandring i samfunnet. Jeg tenker på jesuittene og de mange andre religiøse kommunitetene. Arbeidet deres er uerstattelig, men vi trenger mange flere som vil engasjere seg.” Takket være et stipend fra Harambee var Celine nylig i stand til å reise til flere byer for å prøve å få økonomisk støtte fra private kilder, siden statlig hjelp er ikke-eksisterende.

Celines egen livshistorie viser grunnen til hennes engasjement for å hjelpe folk rundt henne. ”Da jeg var barn så jeg all lidelsen rundt meg. Jeg forsto at mange av barna ble syke på grunn av manglende hygiene og mangel på rent vann. Så jeg bestemte meg for å studere medisin, og etter hvert spesialiserte jeg meg på gynekologi, fordi jeg så at så mange kvinner døde under barnefødsel på

grunn av uhygieniske forhold. Jeg var så heldig at jeg fikk komme til Spania for å studere medisin, og tilbrakte noe tid med å arbeide på et sykehus i Barcelona. Men jeg visste at jeg til slutt kom til å reise hjem til mitt eget land, der det er så stort behov for innsatsen til de av oss som kan gjøre noe for å forandre samfunnet. Det er vi som må være de som bygger opp landet vårt.”

Celines innsats for å hjelpe folk i omgivelsene har alltid involvert mer enn bare hennes arbeid som lege. Da hun studerte på universitetet, brukte hun og noen venner mye tid på å lære mange kvinner i Kindele å lese. Nå ser hun tilbake på den tiden med glede. ”Det er et svært fattig distrikt, der kvinner nesten ikke lærer noen ting, og derfor kan gjøre svært lite for å få styring på livene sine. Vi underviste dem også i grunnleggende ting som søm og matlaging, og hvordan de kunne

oppdage sykdom hos barna, og spesielt hvordan de skulle holde hjemmene rene.”

I 1993, da hun var 22 år, ble Celine leder for helseutdanningen i kommunen. I dag, to tiår senere, arbeider hun i tillegg til jobben ved Monkole medisinske senter også på gynekologisk avdeling ved Kinshasa universitetssykehus

Hun ser alle sine anstrengelser som beskjedne i et land der gjennomsnittlig levealder bare er 48 år, og 54 % av befolkningen er under 15.

Miguel Ángel Malavia / Vida Nueva

familien-er-afrikas-storste-skatt/
(04.04.2025)